

Valérie Perrin Kolmikko

SUOMENTANUT
SAARA PÄÄKKÖNEN

WSOY

Vettä kukille
-menestysteoksen
kirjoittajalta

Valérie Perrin

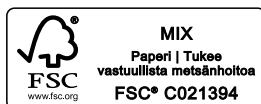
Kolmikko

Suomentanut Saara Pääkkönen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Suomentaja kiittää Taiteen edistämiskeskusta tuesta.

Ensimmäinen painos

Ranskankielinen alkuteos

Trois

Copyright © Éditions Albin Michel – Paris 2021
Suomenkielinen laitos © Saara Pääkkönen ja WSOY 2026

ISBN 978-951-0-50696-7

PAINETTU EU:SSA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI
TUOTETURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:
TUOTEVASTUU@WSOY.FI

*Nicola Sirkisille ja Yannick Perrinille
Pascale Romiszvilin muistolle*

1

4. joulukuuta 2017

Tänä aamuna Nina katsoi minua muttei nähnyt. Hänen katseensa lipui ylitseni kuin vesipisarat sadetakilla juuri ennen kuin hän katosi koira-tarhaan.

Satoi kuin saavista kaataen.

Näin vilauksen kalpeaa ihoa ja tummia hiuksia Ninan öljykangas-takin hupun alta. Hänellä oli jalassaan liian isot kumisaappaat ja kädessä pitkä puutarhaletku. Hänen näkemisensä oli minulle kuin sähköisku pallean, vähintään viisisataatuhatta voltia.

Lahjoitin kolmekymmentä kiloa kuivamuonaa. Teen samoin kerran kuukaudessa, mutta en koskaan käy löytöeläintalossa sisällä. Kuulen koirat, mutta en näe niitä. Paitsi kun joku kävelyttäjistä sattuu kulkemaan ohi.

Säkit riviin portin viereen. Yksi työntekijöistä, aina sama sänki-leukainen hujoppi, auttaa minua kantamaan lohdutuspalkintoni kylt-tien alle, joissa lukee: HYLKÄÄMINEN TAPPAA ja SULJETHAN OVEN TAKANASI.

Joka vuosi joulun alla ja juuri ennen kesälomia, aina eri päivinä, sujautan löytöeläintalon eli Löytölän postiluukkuun käteistä. Nimetöntä rahaa kirjjekuoressa, jonka päällä lukee mustalla tussilla NINA BEAU. En halua Ninan tietävän, että rahat ovat minulta. En tee lahjoituksia eläinten vuoksi vaan hänen takiaan. Tiedän, että kaikki raha kuluu ruokaan ja eläinlääkärikuluihin, mutta haluan sen kulkevan Ninan

käsien kautta jälkiä jättämättä. Jotta hän tietäisi, että maailmassa on muunkinlaisia ihmisiä kuin niitä, jotka heittävät kissanpentuja roskiin.

Kolmekymmentäyksi vuotta sitten Nina katsoi minua samalla tavoin kuin tänä aamuna: katsoi muttei nähnyt. Hän oli tulossa ulos miesten vessasta; hän oli kymmenvuotias. Naisten vessassa oli tungosta, ja odottaminen oli Ninasta kurjaa jo tuolloin.

Hänen katseensa lipui ylitseni, ja hän hyppäsi Étienнен syliin.

Olimme Progrèsissa, Laurence Villardin vanhempien baaritupakkakaupassa. Oli sunnuntai-iltapäivä. Paikka oli suljettu, turvasäleiköt vedetty ovien eteen. Villardit olivat järjestäneet yksityistilaisuuden tyttärensä syntymäpäivän kunniaksi. Muistan, että tuolit oli pinottu pöydille jalat ylöspäin. Flipperin ja baarin välissä oli tilapäinen tanssilattia. Baaritiskillä rikkirevittyjä lahjapapereita sipsien ja suklaakeksien vieressä, keltaisia pillejä paperimukeissa, joissa oli Oasis-hedelmäjuomaa ja limonadia.

Koko viides luokka oli paikalla. En tuntenut ketään. Olin juuri muuttanut La Comelleen, noin kahdentoista tuhannen sielun työläiskaupunkiin Keski-Ranskassa.

Nina Beau. Étienne Beaulieu. Adrien Bobin.

Katselin kolmikon kuvajaista baaritiskiin upotetuista peileistä.

Heillä oli vanhanaikaiset etunimet, esi-isiltä perityt. Useimmat meistä olivat nimeltään Aurélien, Nadège tai Mickaël.

Nina, Étienne ja Adrien olivat juuri astuneet siihen lapsuuden vaiheeseen, jolloin he olivat erottamattomat. He eivät huomanneet minua sinä päivänä, eivätkä minään muunakaan päivänä.

Nina ja Étienne tanssivat koko iltapäivän A-han *Take on Me*-kappaleen tahtiin. Parinkymmenen minuutin maksisinkku. Luokkatoverini soittivat sitä kuin se olisi heidän ainoa levynsä.

Nina ja Étienne tanssivat kuin aikuiset. Kuin olisivat tehneet sitä koko elämänsä. Niin minä ajattelin katsellessani heitä.

He näyttivät strobovaloissa merilinnuilta, jotka levittävät siipensä tuulisina iltoina. Joiden siipiä ja sulokkaita liikkeitä valaisee vain kaukainen majakka.

Adrien istui lattialla selkä seinää vasten, ei kovin kaukana heistä. Kun Cyndi Lauper alkoi laulaa *True Colorsia*, Adrien hyppäsi ylös pyytäkseen Ninaa tanssimaan hitaita.

Étienne hipaisi minua ohimennessään. En koskaan unohda hänen vetiverin ja sokerin sekaista tuoksuaan.

*

Asun yksin La Comellen kukkulalla, joka ei kylläkään ole kovin korkea, seutu vain kumpuilee vähän. Muutin pois ja palasin sitten takaisin, koska tunnen täkäläiset äänet, naapurit, aurinkoiset päivät, kaksi pääkatua ja käytävät supermarketissa, jossa teen viikoittaiset ostokseni. Viimeiset kymmenen vuotta neliöhinnat ovat olleet naurettavan alhaisia, tontin saa melkein lahjaksi. Ostin pienen talon pilkkahintaan ja kunnostin sen. Neljä huonetta ja piha, jolla kasvava lehmus tarjoaa kesällä varjoa ja talvella yrttiteetä.

Ihmiset muuttavat täältä pois. Paitsi Nina.

Étienne ja Adrien muuttivat, palasivat jouluksi, lähtivät taas.

Minä työskentelen kotoa käsin; oikoluen ja käännän käsikirjoituksia kustantamoille. Pysyäkseni kosketuksissa täkäläiseen yhteisöön lomitan paikallislehden freelancetoimittajaa elo- ja joulukuussa. Kesällä teen juttua hautajaisista, hääpäivistä ja belotekilpailuista, talvella niiden lisäksi lastennäytelmistä ja joulumarkkinoista.

Kääntäminen ja oikolukeminen ovat jäänteitä entisestä elämästäni.

Muistot, nykyhetki ja entiset elämät vaihtavat tuoksua. Kun elämä muuttuu, muuttuu myös tuoksu.

Lapsuuden tuoksuja ovat terva, sisäkumi ja hattara, koulun desinfiointiaine, savu joka tupruaa takanpiipusta kylminä päivinä, maauimalan kloori, liikuntatunnilta parijonossa palaavien koululaisien hikiset urheiluvaatteet, vaaleanpunainen Malabar-purukumi, liima joka lankailee sormien välissä, hampaisiin tarttuva Carambar-toffee, sydämeen juurtunut joulukuusi.

Nuoruudessa tuoksuvat ensimmäiset henkoset, myskinen deodorantti, kuumaan kaakaoon kastettu paahtoleipä, viskikola ja juhlasaliksi koristeltu kellari, himokas ruumis, akneihon putsari, hiusgeeli, munashampoo, huulipuna, puhtaista farkuista leyhättävä pesuaine.

Myöhemmät elämät tuoksuvat huivilta, jonka sydämen särkenyt ensirakkaus unohti ottaa mukaansa.

Ja sitten on kesä. Kesä kuuluu kaikkiin muistoihin. Se on ajaton. Juuri sen tuoksu on kaikkein sitkein. Se tarttuu vaatteisiin. Sitä etsii koko elämänsä. Ylimakeat hedelmät, merituuli, donitsit, musta kahvi, aurinkovoide, isoäidin Caron-puuteri. Kesä kuuluu kaikkiin ikävaiheisiin. Sillä ei ole lapsuutta eikä nuoruutta. Kesä on enkeli.

Minä olen pitkä, kohtuullisen hyväkroppainen nainen. Otsatukka, keskipitkät tummanruskeat hiukset. Kuontalossa muutama valkoinen haiven, jotka piilotan ruskealla ripsivärillä.

Nimeni on Virginie. Olen samanikäinen kuin kolmikko.

Nykyään olen noista kolmesta puheväleissä vain Adrienin kanssa.

Nina halveksii minua.

Minä taas halveksin Étienneä.

Kolmikko on kuitenkin kiehtonut minua lapsuudesta asti. En ole koskaan ollut kiintynyt keneenkään muuhun kuin heihin.

Ja Louiseen.

2

5. heinäkuuta 1987

Se alkaa vatsakivuilla voileivän ja ketsuppiin dipattujen ranskalaisen jälkeen. Nina istuu jäätelöä mainostavan päivänvarjon alla grillikojun edessä. Terassilta, jolla on muutama värikäs rautapöytä, avautuu näkymä kunnan maaumitalan kaikille kolmelle altaalle. Nina nuolee suolanjyviä sormistaan ja kuuntelee haaveissaan Madonnan *La Isla Bonitaa* katsellessaan päivettynyttä vaaleatukkaista poikaa, joka hypää viiden metrin kerrostasolta. Hän taputtelee sormillaan muruja tyhjän muoviastian pohjaurteista. Étienne keinuu tuolillaan ja siemailee mansikkalimonadia, ja Adrien upottaa hampaansa ylikypsään persikkaan, josta tirskahtaa mehua käsille, huulille, reisille, joka puolelle.

Nina tarkkailee usein Étienneä ja Adrienia. Hän ei koskaan tee sitä salaa. Hän iskee silmänsä johonkin kehonosaan eikä käännä katsetaan pois. Se vaivaannuttaa Étienneä, ja hän sanoo usein: »Älä tuijota.» Adrien ei tunnu välittävän; tyyppillistä Ninaa, häneltä puuttuvat jarrut.

Vatsaa nipistää taas, ja sitten reisien välissä valuu lämmintä nestettä. Nina ymmärtää. Ei vielä. Liian nuori. En halua. Kahden viikon päästä yksitoista vuotta... Hän luuli, että *ne* alkaisivat aikaisintaan yläkoulussa. Kuudennen ja yhdeksännen luokan välillä. Hän menee vasta viidennelle kahden kuukauden päästä... *Hävettää, jos toiset tytöt saavat tietää, että minulla on kuukautiset, luulevat vielä, että olen jäänyt luokalle.*

Nina nousee ylös, kietoutuu karkeaan pyyhkeeseen, joka on pieni mutta yltää hänen lanteidensa ympäri. Hän on hyvin hento. Étienne kutsuu häntä kiusallaan »Naruksi». Nina antaa sanaakaan sanomatta Walkmanin takaisin Étiennelle ja menee tyttöjen pukuhuoneeseen. Yleensä hän käy poikien puolella selvitäkseen riisuutumisen ja pukeutumisen nopeammin.

Étienne ja Adrien jäävät terassille. Nina ampaisee tiehensä sanomatta mitään. Nuo kolme eivät koskaan erkane kertomatta toisilleen, minne ovat menossa.

– Mikä Ninaa vaivaa? kysyy Étienne pilli suupielessään.

Adrien panee merkille, että mansikkajuoma on värjännyt Étienнен kielen vaaleanpunaiseksi ja kuiskaa:

– En tiedä. Ehkä astma.

Sinä päivänä Nina ei palaa terassille. Uimapuvussa on punaruskea tahra. Hän vaihtaa nopeasti vaatteet, sujauttaa alushousuihin vessapaperitollon. Kuin olisi rakkula reisien välissä. Hän käy Petite Coopérativessa ostamassa kuukautissuojia ranskalaisannoksen vaihtorahoilla. Kymmenen kappaleen paketti. Kaikkein halvin.

Kun Nina palaa kotiin, hänen koiransa Paola katsoo häntä hassusti ja heiluttaa häntäänsä. Se nostaa kuonoaan ja kääntää sitten selkensä mennäkseen pihalle Pierre Beaun, Ninan isoisän, seuraksi. Ukki ei ole huomannut Ninan tulleen sisään. Nina menee yläkertaan ja lukittautuu huoneeseensa.

On todella kuuma. Nina haluaisi olla Étiennen ja Adrienin kanssa Kaukalossa. Kaukalo on maauimalan altaista syvin: neljä metriä. Sitä hallitsee kolme hyppytornia: yksi metri, kolme metriä ja viisi metriä. Kaukalo on niin syvä, ettei sen vesi koskaan lämpiä. Päivittäinen haaste on sukeltaa suoraan hypystä koskettamaan altaan jääkylmää pohjaa.

Étienne soittaa Ninalle illalla. Myös Adrien yrittää tavoittaa häntä samaan aikaan, mutta linja on varattu.

– Miksi häivyit sanomatta mitään iltapäivällä?

Nina ei tiedä, mitä vastaisi. Harkitsee valehtelevansa. Mutta miksi valehtelisi.

– Mulla on kuukautiset.

Étiennen mielessä kuukautiset on vain tytöillä, joilla on rinnat ja häpykarvat, ja äideillä, naimisissa olevilla naisilla. Ei Ninalla. Étienne kerää vielä tarroja albumeihin ja imee peukaloaan salaa.

Nina on samaa maata. Étienne on nähnyt hänen huoneensa Barbie-rivistön.

Pitkän epäuskoisen hiljaisuuden jälkeen Étienne kysyy:

- Kerroitko isoisällesi?
- En... Hävettää.
- Mitä sä aiot tehdä?
- Mitä mun muka pitäis tehdä?
- En tiedä, onko tuo edes normaalia sun ikäiselle.
- Riippuu kuulemma äidistä. Jos äiti sai kuukautisensa samassa iässä, se on normaalia. Mutta enhän minä voi tietää.
- Sattuuko sua?
- Sattuu. Kramppaa. Kramppaa kuin ällöttävän sipulisopan jäljiltä.
- Olen iloinen, etten ole tyttö.
- Sä joudut armeijaan.
- Totta... mutta olen silti iloinen. Menetkö lääkäriin?
- En tiedä.
- Haluatko, että me tullaan mukaan?
- Ehkä. Mutta teidän pitää sitten odottaa vastaanottohuoneen ulkopuolella.

*

Kolmikko on tavannut toisensa kymmenen kuukautta aiemmin Pasteurin alakoulun pihalla viidennen luokan ensimmäisenä päivänä.

Siinä iässä kaikki on yhtä sotkua. Lapset lakkaavat muistuttamasta toisiaan. On pitkiä ja pätkiä. Toisilla on murrosikä, toisilla ei. Jotkut näyttävät neljätoistavuotiailta, jotkut kahdeksanvuotiailta.

Koulun viitosluokkalaiset ovat kokoontuneet sisäpihalle. Opettajat madame Bléton ja monsieur Py pitävät rinta rinnan nimenhuutoa noin kuudellekymmenelle oppilaalle.

Tänä ensimmäisenä aamuna koetaan sekä sattuman oikkuja että kohtalon iskuja. Ja opitaan erottamaan ne toisistaan.

Kaikki lapset, jopa ne, jotka eivät ole koskaan käyneet pyhäkou-
lussa, rukoilevat hiljaa mielessään kuulevansa nimensä madame
Blétonin suusta. Monsieur Pyllä on todella huono maine. Edeltävien
oppilaspolvien traumatisoituneet edustajat ovat kertoneet hänestä
nuoremmille sisaruksilleen. Py on kuulemma täysi paskiainen, joka
antaa empimättä korvatillikoita, nostaa lapsia kauluksesta ilmaan ja
paiskoo kiukuspäissään tuoleja seinään. Ja joka vuosi hän valitsee
syntipukin, jota kiusaa herkeämättä. Yleensä jonkun heikon oppilaan.
»Ahkeroi, tai olet mennyt.»

Madame Bléton, oikeanpuoleinen jono. Monsieur Py, vasemman-
puoleinen jono. He huutavat nimet aakkosjärjestyksessä.

Oikeanpuoleisesta jonosta kuuluu hiljaisia helpotuksenhuokauksia.
Päät kohoavat kiittämään taivasta, hartiat rentoutuvat. Vasemman-
puoleiseen jonoon määrätty puolestaan ovat kuin tuomiolle menossa.

École Pasteurissä vallitsee raskas hiljaisuus tuona aamuna. Vain
kahden opettajan äänet kaikuivat pihalla. He kutsuvat vuorotellen
oppilaita, joiden nimet alkavat A:lla.

Adam, Éric, oikea jono.

Antard, Sandrine, vasen jono.

Antunès, Flavio, oikea jono.

Aubagne, Julie, vasen jono.

Seuraavaksi on B-kirjaimen vuoro.

Beau, Nina, vasen jono.

Beauclair, Nadège, oikea jono.

Beaulieu, Étienne, vasen jono.

Bisset, Aurélien, oikea jono.

Bobin, Adrien, vasen jono.

Näin Nina Beau, Étienne Beaulieu ja Adrien Bobin kohtaavat 3.
syyskuuta 1986. Pojat näyttävät lamaantuneilta, joten Nina tarttuu heitä
kädestä ja vetää heidät jonoon monsieur Pyn eteen. Étienne antautuu
hänen johdettavakseen. On hirveän noloa antaa tytön ottaa kädestä,

mutta Étienne ei edes huomaa, koska hän on saanut kaksinkertaisen rangaistuksen: hänet on erotettu ystävästään Aurélien Bisset'stä ja hän on joutunut Pyn luokalle. Kaikki École Pasteurin oppilaat ensimmäisestä neljänteen luokkaan pitävät maalisuoraa ennen yläkoulua koettelemuksena. »Voi itku, sulla on Py. Hänen luokallaan on yhtä helvettiä.»

Kolmikko odottaa nimenhuudon loppua rinta rinnan.

Étienne on paljon pidempi kuin kaksi muuta. Hänellä on vanhojen piirroskuvien ihannelapsen hienot piirteet, vaaleat hiukset ja vaalea iho, ja hänen uima-altaansiniset silmänsä tekevät vaikutuksen kaikkiin, jotka hänet näkevät.

Adrienilla on tummanruskea, kesyttämättömänä harottava hiuskuontalo ja maidonvalkea iho. Hän on hyvin laiha ja niin ujo, että näyttää piilottelevan oman selkänsä takana.

Nina on sulokas kuin kauris. Mustat kulmakarvat ja pitkät ripset, jotka ympäröivät eebenpuunvärisiä silmiä. Kahden kesäkuukauden jälkeen hänen ihonsa on ruskea.

Monsieur Py tarkkailee tulevia oppilaitaan silmälasiansa takaa, vaikuttaa tyytyväiseltä, hymyilee ja pyytää heitä seuraamaan perässä luokkahuoneeseen, jossa hän asettuu liitutaulun eteen.

On vieläkin hyytävän hiljaista. Jokainen askel, jokainen ele on jähmeä.

Lapset valitsevat pulpettinsa sattumanvaraisesti. Ne, jotka tuntevat toisensa, pysyvät pareina. Étienne tönäisee vaivihkaa Adrienia lonkallaan päästäkseen Ninan viereen. Adrien myöntyy ja asettuu Ninan taakse. Hän katsoo Ninaa, unohtaa opettajan. Hän syventyy tytön kahteen lettiin, hiuksiin joiden tyvet ovat tummanruskeat ja latvat auringon vaalentamat, kumisiin hiuslenkkeihin, keskijakaukseen, punaisen sametimekon helmiäisnappeihin ja niskahaiveniin. Katselee kauneutta takaapäin. Nina tuntee katseen ja kääntyy salaa väläyttääkseen Adrienille ilkikurisen hymyn. Tuo hymy rauhoittaa Adrienia. Hänellä on ystävä. Ystävä. Hän voi mennä kotiin ja sanoa äidilleen: »Ystäväystyyn yhden tytön kanssa.» Étienne toivoo, että Nina syö ruokalassa kuten hänkin.

– Voitte istuutua.

Monsieur Py esittelee itsensä ja kirjoittaa nimensä taululle. Jännitys hellittää, opettaja vaikuttaa sittenkin melko mukavalta, melkein hymyilee, selittää asiat rauhallisesti. Ehkä hän on muuttunut, eikö sitä sanotakin, että aikuiset voivat parantua ajan myötä?

Aamu kuluu nopeasti. Oppilaat saavat koulukirjat, jotka on päällystetty heti samana iltana eikä vasta huomenna.

– En voi sietää vitkastelua..., sanoo monsieur Py ja penkoo nahkalaukkuaan.

Luokkahuoneessa vallitsee hämmentynyt hiljaisuus.

– Huomaan, ettette tunne sanan merkitystä.

Monsieur Py nousee seisomaan, pyyhkii sienellä nimensä pois ja kirjoittaa liitutaululle: VITKASTELU, VERBISTÄ VITKASTELLA, ja alleviivaa sanat kolmeen kertaan.

»Vitkastelu on sitä, että jättää huomiseksi asian, jonka voisi tehdä tänään.»

Sen jälkeen monsieur Py pyytää oppilaita nousemaan vuorotellen seisomaan, kertomaan etu- ja sukunimensä sekä nimeämään suurimman heikkoutensa ja vahvuutensa.

Kukaan ei hievhdakaan.

– Oijoi, kaikki ovat puoliunessa! Teidät pitää saada hereille. Hyvä on, edetään sattumanvaraisesti.

Opettaja osoittaa Adrienin vieruskaveria, hyvin kalpeaa vaaleahiuksista tyttöä. Tyttö nousee ylös.

– Nimeni on Caroline Desseigne, vahvuuteni on lukutaito ja heikkouteni se, että minua usein huimaa... Caroline punastuu hiukan ja istuu alas.

– Seuraava! Sinä siinä vieressä, huutaa Py.

Adrien nousee pystyyn. Otsa punaisena. Kädet hikisinä. Kauhuisaan joutuessaan puhumaan ihmisten edessä.

– Nimeni on Adrien Bobin. Minunkin vahvin puoleni on lukeminen... Heikkous... pelkään käärmeitä.

Nina viittaa. Opettaja nyökkää rohkaisevasti.

– Nimeni on Nina Beau. Vahvin puoleni on piirtäminen... Heikkouteni on astma.

On Étienne'n vuoro nousta.

– Sinä et viitannut! kiljahtaa Py.

Hiljaisuus.

– Ei se mitään, nyt on ensimmäinen koulupäivä, ensimmäisenä päivänä minä en yleensä menetä malttiani, varastot ovat loman jäljiltä täynnä. Istu alas. Jos haluat puhua, nosta kätesi. Seuraava!

Étienne istuu kiireesti alas, selkää pitkin valuu kylmää hikeä. Hänen kätensä tärisevät

Kello on kaksitoista, kello soi kaikissa luokahuoneissa. Kukaan ei uskalla liikkua. Monsieur Py pyytää oppilaita, jotka eivät ole vielä esittäytyneet, suorittamaan harjoituksen loppuun. Étienne viittaa useita kertoja, mutta opettaja sivuuttaa hänet ja päästää lopulta koko luokan lounaalle.

Luokasta poistuttuaan Étienne ja Adrien jäävät oven eteen odottamaan Ninaa. Kuin vahvistaakseen ryhmänsä kokoonpanon. Kun Nina liittyy seuraan, Étienne on harmissaan.

– Minä olin ainut, joka ei saanut esittäytyä, hän valittaa.

– Mikä sinun nimesi olikaan? Nina kysyy.

– Étienne Beaulieu. Vahvin lajini on liikunta, heikkouteni... en tiedä... olen aika hyvä kaikessa.

– Eikö sinulla ole heikkouksia? kysyy Nina.

– En usko.

– Etkö sinä koskaan pelkää mitään? ihmettelee Adrien.

– En.

– Et edes yksin metsässä illalla?

– Tuskin. En tiedä. Pitää kokeilla.

He kävelevät rinta rinnan puolijuoksua, kaksikymmentä minuuttia myöhässä ruokailusta.

Nina keskellä, Adrien hänen oikealla puolellaan ja Étienne vasemmalla.

Valérie Perrin

Oppilas: Bobin, Adrien

Osoite: 25, rue John-Kennedy, 71200 La Comelle

Syntymäpaikka ja -aika: Pariisi 20.4.1976

Kansalaisuus: Ranskan

Isä: Bobin, Sylvain

Osoite: 7, rue de Rome, 75017 Pariisi

Ammatti: Pankkiiri

Syntymäpaikka ja -aika: Pariisi 6.8.1941

Kansalaisuus: Ranskan

Äiti: Simoni, Joséphine

Osoite: 25, rue John-Kennedy, 71200 La Comelle

Ammatti: avustava lastenhoitaja

Syntymäpaikka ja -aika: Clermont-Ferrand,
7.9.1952

Kansalaisuus: Ranskan

~~Muu laillinen huoltaja, osoite, ammatti, syn-
tymäaika ja -paikka, kansalaisuus, kotipuhelin,
työpuhelin~~

Hätäyhteyshenkilö: Joséphine Simoni,
85 679 003.

Oppilas: Beaulieu, Étienne, Jean, Joseph

Osoite: 7, rue du Bois-d'Agland, 71200 La
Comelle

Syntymäpaikka ja -aika: Paray-le-Monial
22.10.1976

Kansalaisuus: Ranskan

Veli: Paul-Émile, 19 vuotta

Sisar: Louise, 9 vuotta

Isä: Beaulieu, Marc

Osoite: 7, rue du Bois-d'Agland, 71200 La
Comelle

Ammatti: hallintovirkamies Autunissa

Syntymäpaikka ja -aika: Pariisi 13.11.1941
Kansalaisuus: Ranskan
Äiti: Beaulieu, o.s. Petit, Marie-Laure
Osoite: 7, rue du Bois-d'Agland, 71200 La Comelle
Ammatti: oikeusvirkailija Mâconissa
Syntymäpaikka ja -aika: La Comelle 1.3.1958
Kansalaisuus: Ranskan
~~Muu laillinen huoltaja, osoite, ammatti, syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus, kotipuhelin, työpuhelin~~
Hätäyhteyshenkilö: Bernadette Rancœur (kotiapulainen), 85 305 211.

Oppilas: Beau, Nina
Osoite: 3, rue des Gagères, 71200 La Comelle
Syntymäpaikka ja -aika: Colombes 2.8.1976
Kansalaisuus: Ranskan
Isä: ei tiedossa
Äiti: Beau, Marion
Osoite: 3, rue Aubert, 93200 Saint Denis
Ammatti: ei tiedossa
Syntymäpaikka ja -aika: La Comelle 3.7.1958
Kansalaisuus: Ranskan
Muu laillinen huoltaja: Pierre Beau (isoisä, leski)
Osoite: 3, rue des Gagères, 71200 La Comelle
Ammatti: postivirkailija
Syntymäpaikka ja -aika: 16.3.1938
Kansalaisuus: Ranskan
Hätäyhteyshenkilö: Pierre Beau, 85 298 768.

3

5. joulukuuta 2017

Kelaan uutista mielessäni yhä uudelleen ja uudelleen mutta minun on vaikea uskoa sitä. Minä joka olen yksineläjä... Mikä minua oikein riivasi sinä päivänä, kun hain töitä sanomalehdestä? Halu haastaa itseäni? Tilapäinen mielenhäiriö? En ole kiinnostunut juoruista, tuoreista eläkeläisistä enkä petankkikisoista. Ja tässä minä nyt olen etulinjassa. Ja tsunami hyökyy päälleni.

Varmastikin vain valitettava yhteensattuma.

Metsäjärvi. Vanha hiekanottokuoppa La Comellen eteläpuolella Autunin-tien varressa. Saônejokeen yhteydessä oleva pohjavesivaranto on täyttänyt noin sadan hehtaarin laajuisen kuopan vedellä. Kävimme siellä usein uimassa lapsina. Tiesimme, ettei se ollut ihan turvallista, meistä oli hauskaa leikitellä vaaran kanssa, mutta emme silti uineet kovin kauaksi rannasta, koska vedenalaiset maanvyörymät synnyttivät hengenvaarallisia syvänteitä. Harva meistä uskaltautui keskelle järveä. Mitä nyt jotkut pojat joskus rehennelläkseen uimataidollaan. Järvestä kiersi monenlaisia tarinoita. Sanottiin, että siellä saattoi öisin nähdä hukkuneiden haamuja, jotka nousivat pintaan käärinliinoissaan. Minä en ole koskaan nähnyt siellä muuta kuin retkeilijöitä ja tyhjiä olut-tölkkejä.

Monet meistä eivät koskaan uineet paljain jaloin. Kun minulle tuli liian kuuma, menin veteen lenkkarit jalassa. Lasinsirpaleet ja romumetalli aiheuttivat tuon tuostakin haavoja uimareille. Minusta oli

mukavampi uida maauimalassa. Mutta kesäiltaisain meillä oli tapana kokoontua järvelle kuuntelemaan musiikkia ja juomaan nuotion äärellä.

En ole käynyt siellä moniin vuosiin.

Rantapenkereen kunnostustöiden vuoksi järvi on osittain tyhjennetty ensimmäistä kertaa viiteenkymmeneen vuoteen. Kunnalla on meneillään kannattavuusselvitys uimarannasta, jossa olisi ulkoilmakahvila ja vesiliukumäkiä. Aluetta valvoisivat hengenpelastajat. Tavoitteena on hallita luvatonta leiriytymistä ja turhan uhkarohkeita uimareita.

Viime viikolla järven länsiosasta löytyi tyhjentämisen yhteydessä auto. Rannoille kuljetaan mutkittavia, kapeita polkuja pitkin. Autoilijat pysäköivät yleensä kahden pellon välissä olevalle aukealle noin kolmesataa metriä pääsisääntulosta.

Autonromun rekisterikilpi on juuri tunnistettu; kyseessä on Twingo, joka varastettiin La Comellesta 17. elokuuta 1994. Siinä ei sinänsä ole mitään ihmeellistä: varas tai varkaat halusivat päästä autosta eroon. Mutta poliisi on kiinnostunut asiasta siksi, että Clotilde Marais katosi samana päivänä.

Seitsemästoista elokuuta 1994. Minua kylmäsi, kun kuulin päätoimittajan mainitsevan tuon päivämäärän. Kysyin, voisiko hän lähettää jonkun vakituisista, jonkun kokeneemman toimittajan, mutta kaikki ovat lomalla, ja minä olen työvuorossa ja paikan päällä. »Tutkinta on käynnistetty, sinun pitää mennä järvelle mahdollisimman pian. Haluamme kuvan autosta ja artikkelin ennen iltaa...»

Etsin lehdistökorttiani laatikon pohjalta. En yleensä tarvitse sitä. Sitä ei koskaan kysytä, kun kirjoittaa juttua Miss Petankin valinnasta.

Minä en pitänyt Clotilde Marais'sta. Olin varmaan kateellinen pitkistä, hoikista sääristä, jotka hän kietoi Étienneen ympärille. Mieleeni nousee kuva: Clotilde istuu matalalla muurilla, Étienne seisoo hänen edessään ja he suutelevat intohimoisesti. Clotildella on shortsit ja hänen sääänsä puristavat Étienneen ristiselkää. Tytöllä on paljaat jalat, punaiset kynnet, täydellinen pedikyyri. Hänen kultaiset sandaalinsa

lojuvat jalkakäytävällä. Naisellisuuden ruumiillistuma. Haluaisin tönäistä hänet muurilta alas. Ottaa hänen paikkansa. Olla hän. En tietenkään mennyt lähellekään. Luikin tieheni hengitystä pidätellen.

Clotilde Marais katosi kesällä sinä vuonna, jolloin hän täytti kahdeksantoista. Tapaus sai koko kaupunkimme levottomaksi. Miksi ottaa ja lähteä jättämättä minkäänlaista selitystä, edes kirjelappusta? Toisaalta en ollut suunnattoman yllättänyt: Clotilde oli ylimielinen ja salamyhkäinen tyttö, hänellä ei ollut ystäviä, ja hän vietti usein aikaa yksin.

Tekee mieli soittaa Ninalle löytöeläintaloon ja kertoa järvestä löytyneestä autosta. Mutta en minä soita. Tämä on vain äkillinen mielihohde, jonka hillitsen heti.

Mitä tulee Étienneen, en uskalla kuvitellakaan, miten hän reagoi uutiseen.

4

Lukuvuosi 1986–1987 oli ainoa, jolloin opettaja Antoine Py vaihtoi syntipukkia kesken vuoden.

Vuodesta 1955 vuoteen 2001 hän yritti jokaisen lukuvuoden alussa arvata, kenestä oppilaasta tulisi hänen silmätikkunsa. Hän oikein nautti tästä arvuutteluleikistä, johon hän valmistautui henkisesti jo tehdessään ristinanatehtäviä Les Sables-d’Olonnen rannoilla, missä kävi joka kesä.

Olisiko uhri vaalea, tumma, punatukkainen? Luokalle jäänyt hujoppi vaiko hintelä nynny? Oppilas jota hän inhoaisi alusta asti. Siitä hetkestä, kun tämä painaisi ahterinsa luokkahuoneen penkkiin, siitä hetkestä kun tämä huikkaisi »läsnä» äänellä, joka raastoi hermoja kuin haarukka lautasen pohjaa.

Se olisi tietysti poika, sillä heikompi sukupuoli ei kiinnostanut monsieur Pytä. Ja valinta perustuisi oppilaiden henkilötietoihin, joihin hän olisi tutustunut. Joita hän olisi tutkinut tuntitolkulla.

Voi kuinka hauskaa hänestä olikaan tulkita oppilaidensa etunimiä, sukunimiä ja perhetilanteita! Kuinka hän nautti kaikesta tästä tiedosta! Oli kuin katselisi pimeästä sisälle taloon, jonka ikkunoissa on valot.

Isän ja äidin ammatit. Py ei koskaan valinnut oppilasta, jonka vanhemmat olivat yritysjohtajia tai virkamieskuntaa. Se pelasti Étienne Beaulieun koulun ensimmäisenä päivänä vuonna 1986. Jos Py ei olisi lukenut, että Étienne vanhemmat olivat korkeita virkamiehiä, tämä olisi saanut kärsiä koko vuoden. Nousta nyt seisomaan ja puhua pyytämättä lupaa, kaikkea sitä!

”Kirja kuin kultakimpale.”

- LE PARISIEN, RANSKA

”Valérie Perrin kirjoittaa romaaneita kuin ne olisivat lauluja. Kuin niiden kuuluisi kestää kolme minuuttia, mutta ne viipyilevätkin kokonaisen ihmisiän.”

- CORRIERE DELLA SERA, ITALIA

Adrien, Étienne ja Nina tapaavat kymmenvuotiaana La Comellen pikkukaupungissa, ja heistä tulee erottamattomia. Kolmikko vannoo ikuista ystävyyttä.

Kolmekymmentä vuotta myöhemmin paikallislehden toimittaja Virginie - ystäväysten entinen luokkatoveri - kirjoittaa erikoisesta kuolemantapauksesta. Mysteeri nostaa pintaan kauan uinuneet muistot Adrienin, Étienнен ja Ninan poikkeuksellisen vahvasta siteestä. Nykyisin kolmikko hädin tuskin puhuu toisilleen. Mikä mursi ystävyuden, jonka piti olla ikuista?

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-50696-7